

Handläggare
Torbjörn Gustavsson
Telefon: 08-50803388**Till**
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Svar på remiss om levande lokala centrum (riktlinje för centrumutveckling)

Förvaltningens förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Christina Heglert
Stadsdelsdirektör

Ditte Westin
Avdelningschef
Stadsdelsutveckling

Sammanfattning

I Stockholm stads budget för 2015 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta fram en stadsövergripande strategi för levande lokala centrum. Stadsledningskontoret har tagit fram en rapport kring levande lokala centrum samt en riktlinje för centrumutveckling. Detta resulterade i en rapport "Levande lokala centrum" och ur den har "Riktlinje för centrumutveckling" tagits fram, dnr: 171-1104/2016. Målet är bland annat att koppla ihop stadsdelar, skapa lokal identitet och ett enklare vardagsliv för medborgarna genom att utveckla stadsdelscentrumen. Rapporten beskriver ett antal verktyg som kan användas i detta arbete. Riktlinjen beskriver tre centrumkategorier och vilken målbild som gäller för dem. Till varje kategori beskrivs vad som är viktigt att arbeta med för en god nå detta mål. En målsättning med förslag på arbete som väl stämmer med det arbete som pågår i stadsdelen för att nå målet om "Levande lokala centrum".

Spånga-Tensta Stadsdelsförvaltning
Stadsdelsutveckling

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Telefon 08-50803388
Växel 08-50803000
torbjorn.gustavsson@stockholm.se
stockholm.se

Rapporten och "Riktlinje för centrumutveckling" är översänd till Spånga-Tensta stadsdelsnämnd på remiss. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd ser positivt på strategin för levande lokala centrum och "Riktlinje för centrumutveckling".

Bakgrund

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att, i samarbete med stadsdelsnämnderna, arbeta fram en strategi för levande lokala centrum. Under våren 2016 har en utredning gjorts och som resulterat i rapporten "Levande lokala centrum". Rapporten ligger i sin tur till grund för "Riktlinje för centrumutveckling". Stadsdelsnämnderna har representerats i en referensgrupp där också stadsbyggnadskontoret, Stockholm Business Region AB och AB Stockholmshem varit med.

Ärendet

Rapporten levande lokala centrum

Några av de centrala inriktningarna i översiktsplanen är att koppla samman stadsdelar samt att stärka stadens olika stadsdelscentra i syfte att skapa förutsättningar för en stark lokal identitet och ett enklare vardagsliv. Kommunstyrelsen har låtit utarbeta en stadsövergripande strategi som ska ge stadsdelsnämnderna och de kommunala bostadsbolagen riktlinjer och rekommendationer i arbetet med att utveckla stadsdelscentrumen. Ärendet består därför av dels en rapport "Levande lokala centrum", dels en riktlinje, "Riktlinje för centrumutveckling" som är helt och hållet härledd ur rapporten. Rapporten har fokuserat på att belysa förutsättningarna för *små lokala centrum* (exempelvis Hjulsta och Bromsten), *lokala stadsdelscentrum* ((Tensta) samt *centrum för flera stadsdelar* (Spånga). Flera av dessa stadsdelscentrum, oavsett kategori, byggdes för flera decennier sedan och planerades ofta för en annan funktion och under andra förutsättningar.

Sedan dess har konsumtionsmönster förändrats och nya krav ställs på de lokala stadsdelscentrumen.

Förändringen pågår snabbt, vilket ställer än högre krav på centrumens förmåga att anpassa sig. Ett kontinuerligt utvecklingsarbete är nödvändigt för att skapa liv och levande centrum. För att göra detta är en tydlig arbetsprocess en viktig del av utvecklingsarbetet, oavsett centrumkategori.

Genom att följa ett antal generella steg kan en tydlig bild skapas av ett centrums nuläge, vad som ska uppnås samt vilka åtgärder som krävs för att nå dit. Rapporten presenterar ett antal verktyg som kan användas i arbetsprocessen för att utveckla levande stadsdelscentrum. Verktygen sorterar in under tre teman; *fysisk utformning och miljö, funktion och kommersiell bärkraft* samt *mångfald och social hållbarhet*. Till dessa teman har ett stort antal kvalitativa och kvantitativa kriterier kopplats vilka tillsammans ger en god nulägesbild av ett enskilt centrum. Nulägesbilden belyser ett stadsdelscentrums individuella styrkor och svagheter, samt vilka möjligheter och hot som finns. Dessa

aspekter föreslås i rapporten integreras i den fortsatta utvecklingsstrategin där en bedömning bör göras om centrumet går att utveckla, om det bör omlokaliseras eller till och med avvecklas och lämna plats för en annan funktion. I slutet på rapporten ges förslag på generella utvecklingsstrategier. Utvecklingsstrategierna gäller för alla typer av stadsdelscentrum och kan användas som en övergripande verktygslåda. Strategierna kompletteras därefter med specifika målbilder och förslag för respektive centrumkategori som presenteras mer ingående.

Riktlinje för centrumutveckling

Riktlinje för centrumutveckling härleds ur rapporten *Levande lokala centrum*. De utvecklingsstrategier som beskrivs i rapporten ligger till grund för de verktyg som beskrivs såsom essentiella för en centrumutveckling som är i linje med den som beskrivs i rapportens målbilder och i översiktsplanen. Riktlinjen följer även i övrigt rapportens indelning i tre centrumkategorier.

Centrum för flera stadsdelar

För kategorin *centrum för flera stadsdelar* är den föreslagna målbilden ”Mycket för många”. Dessa centrum bör fungera som en större samlingsplats för handel, kommersiell service samt grundläggande samhällsfunktioner. För denna centrumkategori är det särskilt viktigt att staden arbetar med att;

- Ställa rätt krav i utvecklingsprocessen
- Förstärka handels- och serviceutbudet
- Utveckla den sociala arenan
- Stärka orienterbarheten inom centrumen
- Öka tryggheten i centrumen
- Arbeta med att skapa identitet och delaktighet
- Utnyttja den socioekonomiska mångfalden

Lokala stadsdelscentrum

Kategorin *lokala stadsdelscentrum* har den föreslagna målbilden ”Vår lokala stadskärna”. Denna centrumkategori bör fungera som en samlingsplats som levandegör hela stadsdelen genom att skapa förutsättningar för sociala möten och som kan tillfredsställa både boende och besökares vardagsbehov. För denna centrumkategori är det särskilt viktigt att staden arbetar med att;

- Driva utvecklingsprocessen tillsammans med lokala aktörer och medborgare
- Utveckla och förstärk den sociala arenan
- Tillfredsställa de boendes behov av daglig basservice
- Utnyttja stadskvaliteter för att stärka orienterbarheten
- Planera utifrån en mänsklig skala
- Arbeta med att skapa identitet och delaktighet
- Ta tillvara på kraften i lokalsamhället

Små lokala centrum

De *små lokala centrumen* har målbilden ”Plats för vardagsliv”. De bör vara en väl gestaltad och naturlig mötesplats där det sociala mötet är överordnat platsens kommersiella funktion.

Kompletterande utbud av både kommersiella verksamheter och service återfinns i större centrum. För denna centrumkategori är det särskilt viktigt att staden arbetar med att;

- Ta täten i utvecklingsprocessen
- Fokusera och förstärka möjligheterna till sociala möten
- Tillgodose de boendes vardagsbehov
- Förstärka den offentliga miljön och skapa plats för möten
- Arbeta med att skapa identitet och delaktighet

Ärendets beredning

Ärendet är berett i enheten för stadsmiljö och trygghet under avdelningen stadsdelsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsnämnden ställer sig positiv till rapportern ”Levande lokala centrum” och riktlinjen ”Riktlinje för centrumutveckling”.

Stadsdelsnämnden arbete stämmer överens med de ambitioner och arbetssätt som redovisas i rapporten och riktlinjens mål och syften.

Stadsdelsnämnden arbetar aktivt i flera olika projekt för att nå detta syfte. Här kan nämnas stadsdelsnämndens lokala utvecklingsplan, Näringslivsråd, Brottsförebyggande råd (BRÅ-råd), samarbete med facknämnder/förvaltningar och pågående samverkan med polismyndigheten.

Stadsdelsnämndens näringslivsråd arbetar med att möta centrumföretagens önskemål om att utveckla stadsdelens centrum.

Stadsdelsförvaltningens samhällsplanerare, parkingenjör, lokalstrateg och lokalintendent deltar exempelvis i planeringen av det nya bostadsområdet i Bromstensstaden. Detta arbete görs tillsammans med fastighetsägare, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och fastighetskontoret för att tillgodose målbilden av en trygg och levande stad, ”Ett Stockholm som håller samman”.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.